

EKOLOGINIŲ PRIEMONIŲ, TAIKOMŲ BIČIŲ VAROOZĖS PREVENCIJAI PO PAVASARINIO BIČIŲ *APIS MELLIFERA* APSISKRAIDYMO, EFEKTYVUMAS

Vidmantas Pileckas¹, Gintautas Juozas Švirmickas¹, Violeta Razmaitė¹, Mindaugas Paleckaitis²

¹*Gyvulininkystės institutas, Veterinarijos akademija, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, R. Žebenkos g. 12, LT-82317 Baisogala, Radviliškio r.*

el. paštas: vidmantas@lgi.lt; tel. +370 422 65 383; faks. +370 422 65 886

²*Veterinarijos akademija, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas*

Kaunas, Tilžės g. 18, LT-47181; el. paštas: mi7jazz@gmail.com

Santrauka. Tyrimų tikslas buvo įvertinti natūralių cheminių bei mechaninių priemonių, taikomų bičių varoozės prevencijai, efektyvumą po pavasarinio bičių apsiskraidymo ir bičių užkrėstumo dinamiką gydytose ir negydytose šeimose. Oksalo rūgštis, skruzdžių rūgštis, cukraus vandeninio tirpalo ir tranų perų pašalinimo poveikio tyrimai atlikti 40 šeimų. Gydymui panaudojus oksalo rūgštį, žuvo daugiau erkių ir mažiau bičių, negu panaudojus skruzdžių rūgštį. Po pirmo ir antro bičių šeimų apdorojimo skruzdžių rūgštimi žuvo atitinkamai 15 ir 16,8 kartus bičių daugiau, negu panaudojus oksalo rūgštį. Bičių apipurškimas cukraus vandeniniu tirpalu erkių kritimą padidino 2,5–2,7 karto palyginti su kritimu netaikant gydymo. Tačiau, bites apipurškus cukraus vandeniniu tirpalu, padidėjo bičių plėšikavimo atvejų. Traninių perų šalinimas ženkliai sumažino erkių kiekį vasaros sezono metu, bet dažnas traninių perų šalinimas demoralizavo bičių kolonijas – padidėjo bičių agresyvumas, polinkis spiesti ir plėšikauti.

Erkių plitimo dinamikos tyrimai parodė, kad negydytų kolonijų erkėtumas per vasarą padidėjo 1,7 karto. Bičių kolonijų gydymas oksalo rūgštimi pavasarį vėliau neapsaugojo nuo erkių plitimo. Nors apdorojus oksalo rūgštimi per savaitę kolonijose erkių sumažėjo 5,6 karto, vėliau erkėtumas nuolat gausėjo, o rudenį pasiekė ir netgi viršijo pavasarinį lygį.

Raktažodžiai: varoozė, bitės, oksalo rūgštis, skruzdžių rūgštis, cukraus tirpalas, traninių perų šalinimas.